

VAASAN YLIOPISTO

Teknillinen tiedekunta

Dekaanin katsaus 2005

Teknillisen tiedekunnan toiminnalle kertomusvuonna 2005 olivat luonteenomaisia maamme yliopistolaitosta ja Vaasan yliopistoa yleensäkin koskettaneet tapahtumat. Siirtyminen uuteen kaksiportaiseen tutkintorakenteeseen oli toimintaa vahvasti hallitseva uudistusprosessi. Kauppätieteellisellä alalla siirryttiin samanaikaisesti valtakunnalliseen yhteisvalintaan. Kevätlukukaudella käytettiin runsaasti aikaa ja henkisiä voimavaroja uuteen palkkausjärjestelmään siirtymistä valmisteltaessa. Kesällä julkisuudessa alkanut keskustelu korkeakoululaitoksen rakenteiden kehittämistarpeista edellytti myös tiedekuntatasolla strategista pohdintaa ja suunnittelua uusista vaihtoehtoisista toimintatavoista ja yhteistyökuvioista tulevaisuutta ajatellen. Esille nostetut vaatimukset valtionhallinnon tehostamisesta henkilökuntaa vähentämällä ja toimintoja valtakunnallisiin palvelukeskuksiin ulkoistamalla herättivät luonnollisesti levottomuutta yliopiston henkilökunnassa kaikilla tasoilla.

Omat erityispiirteensä tiedekunnan toiminnalle toivat edellisen vuoden elokuussa saatu mahdollisuus teknillis-tieteellisten tutkintojen suorittamiseen tiedekunnassa sekä tähän toimintaan suuntautuvan ulkopuolisen tuen jatkuminen ja realisoituminen entistä voimakkaammin myös taloudellisessa muodossa.

Tiedekunnan toimintaa kertomusvuonna voi luonnehtia kokonaisuudessaan onnistuneeksi ja tulokselliseksi. Perustutkintokoulutuksen toimivuus oli hyvä. Kauppätieteissä tutkintojen määrä saavutti uuden ennätyksen ja tutkintotavoite ylitettiin lievästi. Tekniikassa tutkintotavoite on toistaiseksi lähinnä laskennallinen rahoitusmallia varten, mutta edellisvuoden tapaan muutamia tutkintojakin kuitenkin suoritettiin. Kyseessä ovat opiskelijat, jotka on aikanaan otettu Vaasan yliopiston ja Teknillisen korkeakoulun yhteistyössä toteuttamaan koulutukseen ja jotka ovat halunneet mahdollisuuden siihen auettua suorittaa tutkintonsa Vaasan yliopistossa. Muuntokoulutusohjelman vähäinen toteutuminen suoritettuina tutkintoina on ollut selvä pettymys. Opintoviikoilla mitattuna suorituksia on kylläkin kertynyt runsaasti, jopa kiitettävästi, mutta tutkintoon asti on yltänyt kovin harva opiskelija.

Opiskelijavalintojen päävalinnat keväällä 2005 toteutettiin nyt tiedekunnan molemmilla koulutusaloilla valtakunnallisina yhteisvalintoina. Kauppätieteissä kaksivaiheisen valintaprosessin jälkimmäiseen haastatteluosioon saapuneiden hakijoiden määrä jäi odotettua pienemmäksi, mutta tuotti toisaalta aikaisempia vuosia selvästi motivoidumman hakijajoukon. Kokemukset yhteisvalinnan ensimmäisestä vuodesta jäivät näin myönteisiksi. Tekniikassa yhteisvalinnassa oltiin mukana jo toista kertaa. Järjestelmä toimii sinänsä hyvin, mutta ongelmana on valtakunnallisen yleisen trendin mukaisesti kelpoisten hakijoiden riittämättömyys. Kevään valintaa täydennettiin näin myös kertomusvuonna syksyllä toteutetulla lisävalinnalla. Tällä kertaa rekrytointi suunnattiin maisterivaiheen opintoihin tähtäävään hakijajoukkoon, lähinnä ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneisiin ja ulkomaisiin hakijoihin. Rekrytointikanavien monipuolistuminen ja maisterivaiheen painottuminen rekrytoinnissa onkin nähtävä kehityksen suuntana tulevaisuudessa. Rekrytointi erilliseen tietoli-

kennetekniikan englanninkieliseen maisteri- (DI-) ohjelmaan onnistui erinomaisesti ainakin kelpoisten hakijoiden lukumäärällä mitattuna. Rekrytointi suuntautui tässä ensisijaisesti ulkomaisiin hakijoihin.

Ponnistelut tutkijakoulutuksen tehostamiseksi ovat olleet kertomusvuonna mittavat. Tähän on luonnut osaltaan edellytykset rehtorin tiedekunnalle myöntämä hankemääräraha, jolla on erityisesti etsitty mahdollisuuksia tutkijakoulutusyhteistyölle Teknillisen korkeakoulun ja Tampereen teknillisen yliopiston kanssa. Yhteistyö onkin jo käynnistynyt mm. yhteisten kurssien ja jatkokoulutusseminaarien muodossa. Suoritettujen tohtorin tutkintojen osalta jäätiin yhden tutkinnon verran alle tavoitteen, mutta esitarkastuksessa jo olevat 6 väitöskirjakäsikirjoitusta takaavat toisaalta sen, että menossa olevan kolmivuotiskauden kokonaistavoite (9 tutkintoa) tullaan vuoden 2006 kuluessa vähintäänkin saavuttamaan.

Energiatekniikka on määritelty yhdeksi yliopiston profiloitumisalaksi. Teknillinen tiedekunta on tässä luonnollisesti keskeinen toimija. Tiedekunta suuntaakin toimintaansa yhä vahvemmin energiasektorin kysymyksiin. Selvimmin tämä näkyy tutkimustoiminnassa. Voidaankin todeta, että erityisesti ulkopuolisella rahoituksella osin tai kokonaan toteutetut tutkimusprojektit ovat melkein poikkeuksetta luettavissa energiaklusterin tutkimukseksi. Viime vuosina toteutuneiden virkalisäysten ja virantäyttöjen seurauksena tiedekunnan tutkimustoiminta on jatkuvasti vireytynyt. Suuntaus on kohti tutkimusryhmien muodostumista ja sitä kautta avautuviin parempiin edellytyksiin tutkimuksen rahoittamiseksi kilpailulla tutkimusrahoituksella. Julkaisutoiminta, erityisesti kansainvälisissä referointimenettelyä noudattavissa aikakauslehdissä ja konferenssijulkaisuissa tapahtuva julkaiseminen on kasvussa ja yhä useamman tutkijan saavuttama. Ulkomaisia tutkijavierailuja, sekä tiedekunnasta ulkomaille että päinvastoin, on niin ikään lukumääräisesti runsaasti, mutta ne ovat toistaiseksi olleet pääosin lyhytkestoisia.

Yliopistoa ympäröivä elinkeino- ja muu yhteiskuntaelämä asettavat erityisesti tekniikan alan koulutukselle ja tutkimukselle suuria odotuksia. Tämä näkyy ilahduttavasti myös konkreettisena taloudellisena ja muuna tukena tiedekunnan toiminnalle. Kaksi viisivuotista energia-alan lahjoitusprofessuuria ovat viimeisin osoitus tästä tuesta. Tiedekunnan professorit, tutkijat ja muu henkilökunta ovatkin nähneet yhteistyön alueen muiden toimijoiden kanssa toisaalta velvollisuudekseen, toisaalta virikkeelliseksi oman opetus- ja tutkimustyönsä kannalta. Henkilökunnan luottamus- ja asiantuntijatehtävät, osallistuminen kehitysprojekteihin sekä mukanaolo yhteiskunta- ja kulttuurielämän eri sektoreilla on kokonaisuudessaan merkittävä luokkaa.

Tietoteollisuusohjelman erityisrahoituksella ylläpidettyjä määräaikaista virkoja vastaavien tehtävien saaminen tiedekunnan virkarakenteeseen, meneillään olevissa virantäytöissä onnistuminen ja eri rekrytointikanavien onnistunut hyödyntäminen opiskelijavalinnassa jäävät keskeisiksi haasteiksi meneillään olevan kolmivuotiskauden viimeiseen vuoteen siirryttäessä.

Ilkka Virtanen
Dekaani